

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 6C/251/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913206938
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Dulovičová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2014:6913206938.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota v právnej veci navrhovateľa: Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, Žilina, IČO: 36 442 151, zast. Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom, so sídlom Veľká okružná 26A, Žilina, IČO: 37 909 835 proti odporcom: 1/ N., nar. XX.X.XXXX., bytom B., Rovné, štátna občianka SR a 2/ I., nar. XX.X.XXXX, bytom C., J., štátny občan SR o určenie neplatnosti právneho úkonu takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporcovi 2/ 9,30 eur trov konania, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporkyni 1/ sa **n e p r i z n á v a j ú** voči navrhovateľovi trovy konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ v podanom návrhu žiadal určiť, že kúpna zmluva, ktorú uzatvorili odporkyňa 1/ ako predávajúca s odporcom 2/ ako kupujúcim, ktorej predmetom je osobné motorové vozidlo BMW 320i EČV: B. zo dňa 15.8.2012 je neplatná. Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ je veriteľom odporkyne 1/, pričom jeho pohľadávka bola priznaná právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 2.6.2011 č. 2Ro/303/2011 a jej výška predstavuje istinu v sume 1113,67 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 11.3.2010 do zaplatenia a trovy konania v sume 231,67 eur. Odporkyňa 1/ však svoj záväzok navrhovateľovi ani čiastočne nespĺnila, preto navrhovateľ dňa 17.2.2012 podal návrh na vykonanie exekúcie voči odporkyni 1/ a súdny exekútor Mgr. Jozef Deák so sídlom Horná 23, Banská Bystrica vydal dňa 29.5.2012 upovedomenie o začatí exekúcie pod č. EX 545/2012. V upovedomení súdny exekútor okrem iného odporkyni 1/ zakázal nakladať s majetkom, ktorý v zmysle Exekučného poriadku podlieha predmetnej exekúcii. Navrhovateľovi bolo dňa 28.2.2013 doručené oznámenie exekútora, v zmysle ktorého tento zistil, že aj napriek zákazmu nakladať s majetkom, odporkyňa previedla predmetné osobné motorové vozidlo na odporcu 2/ a to kúpnu zmluvou zo dňa 15.8.2012, teda až po doručení upovedomenia o začatí exekúcie za kúpnu cenu 2700,- eur. Navrhovateľ mal zato, že kúpna zmluva uzavretá medzi odporcami 1/ a 2/ je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože svojím obsahom a účelom odporuje zákonu, resp. ho obchádza a to vzhľadom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Predmet kúpnej zmluvy je totiž majetkom podliehajúcim exekúcii a odporkyňa 1/ mala v zmysle exekučného poriadku zákaz s ním nakladať a týmto právnym úkonom došlo k ukráteniu pohľadávky navrhovateľa voči odporkyni 1/ a k znemožneniu, resp. sťaženiu jej ďalšieho vymáhania. Naliehavý právny záujem na podanie takejto žaloby videl navrhovateľ v tom, že v takomto prípade sa zhoršilo jeho postavenie uzatvorením predmetnej zmluvy tým, že takýto majetok nie je možné postihnúť exekúciou a z jeho predaja uspokojiť ich pohľadávku. Až po právoplatnom rozhodnutí tejto veci

bude možné, aby súdny exekútor pokračoval vo výkone exekúcie predajom predmetu kúpnej zmluvy, teda osobného motorového vozidla BMW a vymohol tak od odporkyne 1/ ich pohľadávku. Súčasne s týmto návrhom žiadal navrhovateľ vydať aj predbežné opatrenie, ktorým by súd uložil odporcovi 2/ až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania smerujúceho k scudzeniu predmetného motorového vozidla a rovnako konania, ktorým by predmetné motorové vozidlo zaťažoval právami tretích osôb, alebo použil na zabezpečenie svojho záväzku.

Súd svojím uznesením č. 6C/251/2013 zo dňa 20.6.2013 zamietol návrh navrhovateľa o vydanie takéhoto predbežného opatrenia a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 14Co/822/2013 zo dňa 28.11.2013 bolo toto uznesenie potvrdené. Z obsahu predmetného uznesenia okrem iného vyplýva, že konštatovanie, že skutočnosť, že povinný porušil zákaz nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii, ktorý uložil súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie podľa § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, ktorým tento zákaz porušil, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnomu úkonu povinného v zmysle § 42a a 42b Občianskeho zákonníka a domáhať sa určenia, že ide o právny úkon, ktorý je voči oprávnenému neúčinný. Porušenia zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii, ktorý uložil súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie nemá teda za následok neplatnosť právneho úkonu povinného, ktorým tento zákaz porušil, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnomu úkonu povinného.

K obsahu podaného návrhu podal písomné vyjadrenie odporca 2/, z obsahu ktorého vyplýva, že je pravdou, že dňa 15.8.2012 uzatvoril s odporkyňou 1/ kúpnopredajnú zmluvu, ktorej predmetom bolo osobné motorové vozidlo BMW, EČV: B. a peniaze - dohodnutú kúpnu cenu odovzdal odporkyňi 1/ pred pracovníčkou Mestského úradu v Detve a to vo výške 2700,- eur. On nemal vedomosti o tom, že odporkyňa 1/ mu predala zablokované auto, pretože táto mu to zamlčala, on užíva dodnes predmetné vozidlo a investoval aj do jeho opravy.

Odporkyňa 1/ sa k obsahu návrhu nevyjadřila, ani sa nedostavila na pojednávanie, pričom svoju neúčasť žiadala ospravedlniť, pretože pracuje v Českej republike a nemôže sa uvoľniť z práce. Na pojednávanie sa nedostavil ani zástupca navrhovateľa, ktorý taktiež žiadal svoju neúčasť ospravedlniť, preto súd podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pojednával a rozhodol v neprítomnosti týchto účastníkov.

Na pojednávaní odporca 2/ uviedol, že na kúpe predmetného vozidla sa vlastne dohodol s priateľom odporkyne 1/ a po uzatvorení kúpnej zmluvy a vyplatení kúpnej ceny v sume 2700,- eur mu odporkyňa 1/ vozidlo odovzdala, neodovzdala mu však veľký technický preukaz, preto auto doteraz na neho nie je prepísané, aj keď sa fakticky nachádza u neho. Žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť, pretože on je dobromyseľným nadobúdateľom predmetného auta, keďže nebol informovaný o tom, že toto bolo zablokované exekútorom.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu, upovedomenia o začatí exekúcie Mgr. Jozefom Deákom, súdnym exekútorom so sídlom Horná 23, Banská Bystrica č. EX 545/2012, kúpnopredajnej zmluvy uzavretej medzi odporkyňou 1/ a odporcom 2/ dňa 15.8.2012, čestného vyhlásenia zo dňa 4.2.2013, písomným vyjadrením odporcu 2/, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 14Co/822/2013 zo dňa 28.11.2013, písomným vyjadrením navrhovateľa, výsluchom odporcu 2/ a po takto vykonanom dokazovaní zistil tento skutkový stav:

Odporkyňa 1/ uzavrela s odporcom 2/ dňa 15.8.2012 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bolo osobné motorové vozidlo BMW 320i, EČV: B. za dohodnutú kúpnu cenu 2700,- eur. Následne došlo k faktickému odovzdaniu predmetného vozidla odporcovi 2/, ktorý ho doteraz užíva. Navrhovateľ je veriteľom odporkyne 1/, pričom jeho pohľadávka mu bola priznaná voči nej právoplatným a vykonateľným platobným rozkazom tunajšieho súdu zo dňa 2.6.2011 č. 2Ro/303/2011, ktorej výška predstavuje 1113,67 eur s prísl. a trovami konania, avšak odporkyňa 1/ svoj záväzok voči navrhovateľovi ani čiastočne nespĺnila. Dňa 17.2.2012 podal navrhovateľ na základe tohto exekučného titulu návrh na vykonanie exekúcie voči odporkyňi 1/ na Exekútorskom úrade Mgr. Jozefa Deáka, ktorý dňa 29.5.2012 vydal upovedomenie o začatí exekúcie pod č. EX 545/2012, v ktorom exekútor okrem iného zakázal odporkyňi

1/ nakladať s majetkom, ktorý v zmysle exekučného poriadku podlieha predmetnej exekúcii. Po vydaní tohto upovedomenia, odporkyňa 1/ odpredala predmetné osobné motorové vozidlo odporcovi 2/ a to aj napriek zákazu exekútora nakladať s majetkom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 42a OZ veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

(2) Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

(3) Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a

a) osobou jemu blízkou (§ 116 a 117),

b) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

c) právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

d) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene c) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

(4) Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a

a) členom jeho štatutárneho orgánu, jeho prokuristom, likvidátorom alebo spoločníkom,

b) osobou blízkou (§ 116 a 117) osobe uvedenej v písmene a),

c) právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a) a b) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon,

d) právnickou osobou, v ktorej je osoba uvedená v písmenách a) a b) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom,

e) právnickou osobou, v ktorej má osoba uvedená v písmene d) majetkovú účasť aspoň 34% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c), d) alebo e); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

(5) Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým posudkom 2b) alebo odborným odhadom, a ktorý

a) spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným, 2c) alebo

b) bol uskutočnený s úmyslom neodôvodnene odložiť alebo zmariť platbu veriteľovi, alebo

c) bol uskutočnený s úmyslom prevziať dlh, ktorý dlžník nebude schopný splniť v čase jeho splatnosti.

Podľa § 42b OZ právo odporovať právnomu úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

(2) Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

(3) Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

(4) Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnomu úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

Podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku, exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nakladal so svojím majetkom, ktorý podľa ustanovení tohto zákona podlieha exekúcii, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom z účtu v banke.

Súd vzhľadom na právny názor krajského súdu vyslovený v jeho uznesení sp. zn. 14Co/822/2013 zo dňa 28.11.2013, ktorým potvrdil uznesenie tunajšieho súdu o zamietnutí návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia posúdil predmetnú právnu vec nasledovne:

Skutočnosť, že povinný porušil zákaz nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii, ktorý uložil súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie nemá za následok neplatnosť právneho úkonu povinného (v tomto prípade odporokyne 1/), ktorým tento zákaz porušil, ale vznik práva oprávneného odporovať tomuto právnomu úkonu povinného a tak tomu by mal zodpovedať aj návrh vo veci samej. Podaný návrh zo strany navrhovateľa však až do termínu pojednávania aj napriek tomuto právnomu názoru krajského súdu upravený nebol. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 107/2007 zo dňa 28.11.2008, keď podľa názoru dovolacieho súdu je účelom a zmyslom v štádiu exekučného konania, keď bolo súdnym exekútorom vydané len všeobecné upovedomenie o

začatí exekúcie len upozorniť povinného na povinnosť nerobiť úkony, ktoré by viedli k zmenšeniu, či úplnému zbaveniu majetku a tým k sťaženiu alebo znemožneniu uspokojenia pohľadávky oprávneného. Ide pritom o rovnakú povinnosť, ktorá inak pre povinného ako dlžníka vyplýva aj z ustanovení §§ 42a a 42b Občianskeho zákonníka, teda povinnosť nerobiť právne úkony ukracujúce uspokojenie pohľadávky veriteľa. Pretože s porušením povinnosti vyplývajúcej z týchto ustanovení Občianskeho zákonníka spája zákon výslovne sankciu odporovateľnosti právnych úkonov a nie ich neplatnosti, treba rovnakú sankciu spájať aj s porušením všeobecného zákazu nakladať s majetkom uloženého povinnému (v tomto prípade odporkyňi 1/) súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie v zmysle § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku. Ak by totiž s porušením všeobecného zákazu nakladať s majetkom mali byť spájané následky absolútnej neplatnosti právnych úkonov, potom by povinný nemohol robiť ani také úkony, ktoré by smerovali k uspokojeniu pohľadávky oprávneného, čo by odporovalo samotnému zmyslu exekučného konania. Naopak výklad spájajúci s porušením uvedeného zákazu následky odporovateľnosti právnych úkonov umožňuje povinnému bez rizika takéhoto následku robiť právne úkony nakladania s majetkom smerujúce k uspokojeniu oprávneného. Okrem toho zohľadňuje aj práva tretích osôb tým, že chráni ich dobromyseľnosť pri nadobudnutí majetku od povinného (jednou z podmienok odporovateľnosti je totiž, že tretej osobe ak nešlo o výnimky, musel byť známy úmysel dlžníka ukrať svojho veriteľa). Rešpektuje tak jeden zo základných princípov právneho štátu a to princíp právnej istoty a v rámci neho zásadu ochrany dobromyseľne nadobudnutých práv.

Keďže z podaného návrhu vo veci samej vyplýva, že navrhovateľ vo vzťahu k odporcom 1/ a 2/ vyvodzuje neplatnosť právneho úkonu s ohľadom na porušenie ustanovenia § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku vzhľadom na § 39 Občianskeho zákonníka a neuvádza iné okolnosti, pre ktoré by mal byť právny úkon uzatvorený medzi odporkyňou 1/ a odporcom 2/ neplatný, potom súd vzhľadom na hore uvedené, návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Odporca 2/ si voči navrhovateľovi uplatnil právo na náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy cestovného v súvislosti s jeho účasťou na pojednávaní tunajšieho súdu dňa 25.3.2014 a to z Hriňovej do Rimavskej Soboty a späť za cestu autobusom z Hriňovej do Kriváňa za 0,75 eur a z Kriváňa do Rimavskej Soboty za 3,90 eur, teda spolu 4,64 eur x 2, spolu 9,30 eur. Súd nepriznal úspešnej odporkyňi právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, pretože táto si žiadne trovy neuplatnila. Súd takto rozhodol o trovách konania v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici cestou podpísaného súdu písomne v 2 vyhotoveniach, pričom v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže navrhovateľ podať návrh na vykonanie exekúcie.